

AKTUALNO VPRAŠANJE

V teh dneh so že skoraj po vseh gorenjskih občinah ustanovili pripravljalne odbore za praznovanje 1. maja. Kot vsa leta nazaj, si bodo tudi letos ti pripravljalni odbori prizadevali, da ob tem veličnem delavskem prazniku ne bo pozabljen, kako so praznovali 1. maj pred leti in kako velikega pomena je prav s tem v zvezi ta praznik. Vsak delavec, kmet, mladinec, naj bi vsaj v glavnem poznal zgodovino tega dneva. Zato bodo ponekod

kot n. pr. v kranjski občini, sindikalne podružnice organizirale množična zborovanja, kjer bodo govorili o pomenu 1. maja. Razen tega imajo v načrtu, da bi posamezne sindikalne podružnice priredile izlete, za manjša podjetja pa bi poskrbela posebna komisija pri Občinskem sindikalnem svetu.

Tudi v jeseniški občini so sklenili, naj bi bile na predvečer praznika odprte vse planinske postojanke v bližnji okolici (na Korenskem sedlu, v Radovni, Vratih, na

Planini pod Golico, Pristavi, Poljanah, Mežakliji, Valvazorjevi koči in Srednjem vrhu), tako da bi jih ljudje lahko v teh dneh obiskali. Tudi v Železarni bodo delavci zborovali. Iz Cerkelj bodo odšli na že tradicionalni izlet na Krvavec in položili vence na grobove padlih partizanov.

Razen tega bodo po vseh krajih še razne druge svečanosti — koncerti, športna tekmovanja, povelje itd., ponekod po hribih pa bodo kurili kresove.

AKTUALNO VPRAŠANJE

V soboto zjutraj . . .

... nas je spet presenetil sneg. April je res nepopoljšljiv.

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XI., ŠT. 29., CENA DIN 10.—

KRANJ, 14. APRILA 1958

Miran Košmelj
na novem
službenem mestu

Na prvem zasedanju novo izvoljene Ljudske skupščine Slovenije, ki je bilo v petek, 11. t. m., je bil med drugimi za člana Izvršnega sveta izvoljen tudi Miran Košmelj, dosedanji predsednik OLO Kranj. Na seji Izvršnega sveta Slovenije, ki je bila že isti dan, pa so Mirana Košmelja izvolili za sekretarja za blagovni promet.

K. M.

O PRIPRAVAH NA DAN MLADOSTI Dan mladosti naj bo manifestacija uspehov mladih

PRIPRAVE SO ŽE V TEKU — IZ KRAJEV, ZNANIH IZ NOB,
BODO ODSLE ŠTAFETE — LETOS NAJVEČ POUDARKA NA POLI-
TEHNIČNI VZGOJI MLADINE — MLADINA TEKMUJE ZA PRIDO-
BIVANJE NOVIH PROSTOROV ZA SVOJE DELO — NA DAN MLA-
DOSTI SLAVNOSTNI ZAKLJUČEK NAGRADNEGA TEKMOVANJA.

Tudi letos bomo praznovali Dan mladosti — 25. maj kot veliko manifestacijo mladostnega ustvarjalnega poleta. Povsod po Gorenjskem se že pripravljajo na praznovanje tega dne. Pri tem bodo sodelovale vse organizacije in društva, ki bodo sestavili svoje programe. Pripravljali bodo tudi poudarke, da bodo programi med seboj pravilno vskladeni.

Kot prejšnja leta bo tudi letos ob praznovanju Dneva mladosti poudarek na velikih mladinskih manifestacijah, prireditvah, nastopih, športnih in kulturno-prosvetnih tekmovanjih, izletih itd. V teh

dneh bo mladina pokazala, kaj zna in zmora. Manifestacije mladih morajo v teh dneh prodrati med vse naše ljudi.

Razen tega pa se bo vsemu temu letos pridružila še nova akcija pod geslom »Tehniko mladini in pionirjem«. Namen te akcije je, ustvariti čimveč materialnih pogojev za tehnično vzgojo mladih ljudi. Mladina naj bi si prizadevala, da pridobi čimveč prostorov za svoje delo, takih prostorov, ki so neizkoriščeni, zanemarjeni, ki se jih predvsem še v vaseh da najti. Hkrati naj bi si mladinska vodstva prizadevala, da bi zainteresirala za svoje delo tudi delavske svete in upravne odbore podjetij, ki naj bi, kolikor je možno, za to, pomagali pri preureditvi teh prostorov v delavnice za tehnično vzgojo in tudi pri opremitvi teh delavnic z ustreznimi orodjem. Morda bi kazalo, da bi potem tudi posamezne tovarne prevzele nekakšno vodstvo nad to politehnično vzgojo mladine v teh centrih oziroma delavnicah in poskrbele tudi za oblike dela.

Podjetja bi morda lahko odstopila tem centrom tako orodje, ki bi ga potem popravili učenci industrijskih šol. Take oblike dela bi vsekakor vzgojno vplivale na mlade ljudi.

V tem smislu je razpisal nagradno tekmovanje med posameznimi mladinskimi organizacijami in občinskimi komiteji tudi CK LMS. Tekmovanje bo trajalo približno dva meseca in bo zaključeno na Dan mladosti, 25. maja. Osnovni program tekmovanja predvideva, da bi mladina razen tega tekmovanja predvsem še v tem, kateri osnovni organizaciji bo uspelo pridobiti največ novih članov in ustanoviti organizacije tam, kjer jih še ni. Mladinske organizacije bi lahko tekmovale tudi v pridobivanju kmečke mladine za mladinske delovne brigade in podobno.

Priloge za praznovanje so se že

pričele, ponekod pa mladina tudi že tekmuje. Nekatere mladinske organizacije so že sestavile programe svojega dela, vendar bo treba pri sestavljanju programov dobro paziti na to, da bo program razen športnih tekmovanj in podobnih prireditev zajemal tudi politehnično vzgojo mladine.

Dejansko se bo praznovanje pričelo 27. aprila, ko bo odšla na pot štafeta iz Tjentišta pri Sutjeski. Tudi z Gorenjske bo odšlo v tistih dneh nekaj štafet, in to predvsem iz krajev, ki so znani iz NOB (Dražgoše, Draga, s Krvavca, Ratitovca). Razen tega bodo na ta dan razni izleti v naravo, tekmovanja s skiroji, kolesi, motornimi vozili, zmaji, tudi mladi radioamaterji bodo pokazali, kaj znajo, skratka ta dan bodo mladi ljudje proslavili v znamenju pomladi in življenja v naravi. Tu bodo morali odigrati svojo vlogo predvsem starejši sveti, sodelovali pa naj bi tudi Jugoslovanska ljudska armada.

Ta široka akcija bo torej odmev dejavnosti vseh organizacij in društev. Socialistična zveza in Ljudska mladina pa imata pri tem še posebno nalogo — poskrbeti, da se vključijo v pionirsko organizacijo čimveč cicibančkov in hkrati čimveč mladine v Socialistično zvezo. Ti sprejemi pa ne smejo biti sami sebi namen, temveč naj bi bili združeni z debatnimi večeri, akademijami itd.

Tudi delo samo ne bi smelo biti kampanjsko, ne bi smelo trajati le do 25. maja. Ta dan naj bo le nekakšna vzpodbuda za nadaljnja prizadevanja in delo za vsesplošno vzgojo mladih ljudi.

Lj.

Z ustanovne skupščine v Kranju Združenje za poklicno usmerjanje: temeljni kamen usmerjanja v poklice

Kranj, 13. aprila. — V sejni dvorani OLO Kranj je bila danes ustanovna skupščina Jugoslovanskega združenja za poklicno usmerjanje — sekcija za LR Slovenijo, katere se je udeležilo več sto delegatov iz Slovenije in ostalih republik.

Ni slučajno, da je bila ta skupščina ravno v Kranju; s tem je bilo dano tudi priznanje sodelavcem iz Kranja, ki so ravno na tem polju dosegli zadovoljive uspehe. Tako se je tudi v Kranju porodila misel, da se osnuje sekcija za LRS, s katero bi lahko nudili mladini v gospodarstvu potrebne usluge in pomoč.

Naloge združenja so za našo skupnost velikega pomena in jih ne kaže zanemarjati. Združenje pomeni temeljni kamen za nadaljnji razvoj usmerjanja v poklice, ki bo prav gotovo prineslo svoj delež k razvoju naše države.

Na skupščini so prebrali referat o pomenu in nalogah Jugoslovanskega združenja za poklicno usmerjanje — sekcije za LRS in vrsto koreferatov. Med drugim tudi koreferat o sodelovanju službe poklicnega svetovanja z gospodarskimi in družbenimi organi, o vlogi in nalogah šole pri usmerjanju mladine v poklice, o poklicnem usmerjanju v službi rehabilitacije in prekvalifikacije invalidov in drugo.

Ob tej priliki so izvolili tudi upravni in nadzorni odbor združenja ter sprejeli pravila.

Ob dejstvu, da so postala proizvodna sredstva pri nas družbena imovina, se je pojavila v naši družbi tudi zahteva oziroma nujnost, da mora biti tisti, ki sodeluje pri usmerjanju mladine v poklice, o poklicnem usmerjanju v službi rehabilitacije in prekvalifikacije invalidov in drugo. —

Nov DS v »Peko«

Pretekli četrtek so tudi v tovarni obutve »Peko« v Trzinu izvolili nov 41-članski delavski svet. Ze do devete ure dopoldne so volili vsi upravičenci, razen tistih, ki so bili opravičeno odsotni. Uslužbenci poslovalnic trgovske mreže, ki so po vsej državi, pa so volili na ta način kot voljaki poslance v ljudsko skupščino. Ze nekaj dni prej so dali glasovnice, ki so jih potem vrnil po pošti na podjetje. Tako je v četrtek prinesel pismo naša med drugo pošto tudi 81 pisem z glasovnicami.

Tudi v tovarni usnja »Runo« ter Bombažni predilnici in tkalnici Trzinu so že izvolili nove DS, medtem ko se v ostalih tržiških tovarnah vrsto pripravljajo nanje. V tovarni kos in sprav so imeli v petek predvolilno zborovanje. Govorili so o uspehih podjetja, kandidatih in drugih vprašanjih.

-k-

NAŠ RAZGOVOR

Krepiti ideološko razgledanost komunistov

Delegat Milan Žakelj, ki bo na bližnjem VII. kongresu ZKJ zastopal komuniste s škofjeloškega področja, se je za to nalogo dobro pripravil. Zbral je vrsto pomembnih predlogov, sugestij in problemov, ki se pojavljajo v vrstah teh organizacij. Upa, da bo Kongres dal za vse te probleme jasne smernice in napotke, o katerih namerava po Kongresu razpravljati v organizacijah ZK.

— Kaj pričakujete od VII. kongresa? —

Na to naše vprašanje je tov. Žakelj odgovoril predvsem to, da bo Kongres jasno analiziral našo dosedanje pot in dal smernice za v bodoče. Po njegovem mišljenju bo prav zato ta kongres zelo važen tudi v mednarodnem obsegu, zlasti za napredna gibanja v svetu. — Hkrati pa, — je dejal tov. Žakelj, — upam, da bo Kongres okrepil naše zavestne, napredne

sile v prizadevanjih za načrtno izgradnjo socializma v naši deželi. — Katere probleme v delu organizacij ZK na vašem področju oziroma na Gorenjskem, želite, da bi Kongres bolj razjasnil?

— Rad bi videl, da bi Kongres kaj bolj natančnega in konkretnega povedal o nalogah v našem kmetijstvu. O tem so smernice sicer že določene, obstojata pa še dve stvari: ekonomsko vprašanje, ki ga skušamo reševati z večjo produktivnostjo oziroma proizvodnjo s kooperacijo itd. Drugo pa je uveljavljanje socialističnih odnosov na vasi. V sedanjem praktičnem delu imam občutek, da se drugo vprašanje — socialistične odnose — včasih zapostavlja in preveč poudarja samo ekonomsko plat. Zdi se mi, da bo tu treba bolj elastično vsklajevati ti dve nalogi in hkrati prilagoditi pot stanju in stvarnim pogojem, ki so prf nas na

Gorenjskem dokaj različni od pogojev n. pr. v Vojvodini ali Banatu. —

Tudi glede lika in dela komunistov upa tov. Žakelj, da bo Kongres točneje razjasnil stvari. Gre, kot pravi on, zlasti za »premajhno ideološko širino« članstva. Mnogo članov v vseh povojnih letih ni v tem dovolj napredovalo. Zato ne morejo slediti in včasih niti pravilno razumeti dogodkov oziroma problemov. Tu pa je, po mnenju tov. Žaklja, izvor raznih nepravilnosti ali v najboljšem primeru neaktivnosti. Zato sloni glavno breme in delo le na enem delu članov, medtem ko stoje drugi ob strani.

— Mislite diskutirati na Kongresu o teh vprašanjih? —

— O tem še nisem razmislil. Posvetovali bi se z delegati z našega področja, če bo potrebno, — je odgovoril Milan Žakelj.

Naš novi podlistek

„Eddie Chapman pripoveduje“
smo začeli objavljati v današnji številki.

V tem delu je znani angleški novinar Frank Owen opisal spomine Eddie Chapmana, ki je bil eden izmed najdrznejših vohunov v drugi svetovni vojni.

Teden Počitniške zveze od 13. do 20. aprila

Več delavske in kmečke mladine

Na Gorenjskem okoli 650 članov Počitniške zveze — Tudi letos taborjenje v Puli

V dneh od 13. do 20. aprila je teden Počitniške zveze. Organizacija Počitniške zveze ima na Gorenjskem okoli 650 članov, med temi je največ študentov in dijakov, saj je bila Počitniška zveza v prvih letih izključno dijaško-studentska organizacija. Šele kasneje je prerasla v splošno mladinsko organizacijo, v katero se vključujejo lahko vsi mladinci in mladinke. Tako ima danes Počitniška zveza na Gorenjskem dve družini mladince ali mladinke z vasi. Družini delavske mladine sta dokaj močni v primeri s številom vsega članstva, družina v »Iskri« šteje namreč preko 100 članov. Vsekakor pa število tako delavske kot število vse mladine, včlanjene v Počitniški zvezi vseeno še ni zadovoljiva. Organizacija si je v svojem tednu zadala med drugim tudi prav to nalogo — pomnožiti svoje vrste in privabiti v organizacijo čimveč kmečke in delavske mladine.

Razen tega nameravajo tudi letos organizirati razne izlete, med drugim tudi taborjenje v Puli. Lani so namreč člani organizacije v skupinah prepotovali vso Jugoslavijo, nekateri so bili na Ohiđu, drugi na Plitvičkih jezerih in drugih znamenitih krajih naše države. Razen tega so priredili taborjenje

v Puli, ki se ga je skupaj udeležilo 406 članov.

Koristno bi bilo, da bi se tudi kmečka mladina vključila v organizacijo, saj bi z ugodnostmi, ki jih imajo člani organizacije, le-ta videla lahko marsikaj poučnega. Težavno pa je pri tem le to, ker je kmečka mladina prav ob sezoni potovanja in taborjenja najbolj zaposlena.

V teh dneh se Zveza pripravlja tudi na svoj III. zbor, ki bo v počastitev Dneva borca v dneh od 3. do 5. julija na Sutjeski. Tudi z Gorenjske bo odšlo na Zbor 10 najdelavnejših članov organizacije. V počastitev Tedna pa bodo med drugim pripravili tudi razstavo v Kranju, ki bo prikazovala dejavnost organizacije; bo torej zasledovala njene osnovne cilje — potovanja in taborjenja.

Priloge za praznovanje so se že

PABERKI PO SVETU

SMEŠNE STRANKE

24. maja bodo v Italiji volitve v parlament. Rok za prijavljanje strank, ki bodo na volitvah kandidirale, pa je že potekel. Prijavilo se je — 86 strank! To pot sicer ni prijavljena »stranka zrezek«, ki je 1953. leta obljubljala vsem Italijanom vsak dan zrezek, zato pa so se pojavile nove, še bolj ali manj originalne stranke.

Tako je prijavljena »stranka nezadovoljnih«, ki jo vodi nadvse nezadovoljni Alghiero Degli Innocenti, simbol stranke pa je križ sv. Andreja. »Stranko dela« je prijavil milanski tovarnar dežnih pelerin. Njegov simbol je lev s krono na glavi. Neki bivši narednik, tudi iz Milana, je prijavil »stranko buđenja«, ki naj bi Italijo pripeljala na pot velikih del. Simbol stranke je ura budilka, ki kaže točno dvanajst. Stranko »Plavih bratov« je osnoval vaščan Di Matteo iz bližine Terama s simbolom — majhnim avtomobilom; njegova parola je: »Tistega, ki bo glasoval za plave brate, že čaka avtomobil«. Prijavljena je tudi stranka »Metla«, ki je namenjena pomesti vse, kar je v Italiji ničvrednega. Seveda je simbol te stranke metla.

Zal imamo premalo prostora, da bi lahko našli vseh 86 strank. In če bi hoteli vpisati vsaj tiste, ki so zaradi svoje originalnosti sila smešne, bi jih bilo preveč. Kaže, da se »Metla« še ni dovolj uveljavila.

KESSELRING JE POPOLN

Pred sodiščem v Nürnbergu se zagovarja general Simon, nekdanji komandant 13. armijskega korpusa SS. Nekdo se je po trinajstih letih spomnil, da je Simon zločinec, ki je izdal povelje za streljanje občinskega načelnika in dveh meščanov v Brettheimu. Torej gre za to, ker so bili umorjeni Nemci v nemškem mestu, sicer bi Simona verjetno ne klicali pred sodišče. Mnogo hujših Simonov, ki so morili izven Nemčije, je na tisoče, pa jih nihče ne kliče na zagovor.

Kot priča je bil v njegovo obrambo poklican zloglasni maršal Kesselring, ki je do konca vojne poveljeval vojski v Italiji in je bil zaradi svojih grozodejstev, saj je bil zaradi njega umorjenih tisoče in tisoče Italijanov, obsojen na smrt.

Kesselring je izjavil pred sodiščem, da je obtoženi Simon »človek prvega razreda« in da ima on, Kesselring, od njega »izredno spoštovanje«.

Vsekakor bo ta izjava Simonu olajšala položaj, saj — Kesselring ni ubijal Nemcev.

DVOJEZIČNI MOLLET

Nekateri Francozi menijo, da socialistični prvak in nekdanji predsednik francoske vlade Guy Mollet ne misli vedno tako, kot javno govori v parlamentu ali skupščini. Ti Francozi so indiskretno odkrili naslednje:

V družbi nekaterih tujih diplomatov, svojih prijateljev, je Mollet govoril o Alžiru. Rekel je, da stanje v parlamentu »blokira« alžirsko vprašanje, da ni moč podvzeti nikakršnega ukrepa, temveč da je treba še naprej iti po isti poti oboroženega boja, pa čeprav brez izgledov in ciljev. Po drugi strani pa Mollet meni, da ni drugega izhoda, kot da Alžiru priznajo nezavisnost, morda v etapah in v nekom določenem roku. V tem smislu bi moral priti pritisk od zunaj, sam pa je pripravljen — »prevzeti odgovornost«.

Diplomati nekaterih držav, ki so to slišali, so zaključili, da je Mollet »dvojezičen«. Javno in glasno govori prvo, drugo pa le intimno in potihoma.

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - OPGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠTEVILKA 397 — TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOCI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESEČNA NAROČNINA 50 DIN

V prvi polovici tedna še nestalno vreme z vmesnimi padavinami. V drugi polovici tedna izboljšanje. Temperatura se bo rahlo dvignila.

LJUDJE IN DOGODKI

Evropska podružnica atomskega kluba samomorilcev

Ali se bo »atomski klub« res razširil za 3 nove člane? To vprašanje se z vso ostrino in z vsemi posledicami postavlja po sestanku treh obrambnih ministrov v Rimu. Že pred nekaj dnevi sta se brez večjega hrupa sestala francoski in zahodnonemški obrambni minister v Parizu. Pravijo, da sta se tedaj sporazumela, da bi na francoskih tleh zgradili skupno središče za atomske raziskave. Zdaj so na sestanku v Rimu obrambni ministri Francije, Nemčije in Italije znova načeli vprašanje skupnega sodelovanja pri proizvodnji jedrskega orožja. Res da o tem ni niti besedice v uradnem sporočilu, da pa je tako, je javna skrivnost.

Gre torej za resne dogovore, da bi tri evropske države s skupnimi napori zgradile atomsko bombo. To naj bi jim pomagalo razbiti atomski monopol treh velikih — ZDA, SZ in Velike Britanije. Hkrati pa — tako vsaj mislijo — bi si tri dežele z evropske celine znova priborile rang velesile. K temu bi jim naj pripomogla atomska bomba.

Takšno prepričanje čedalje bolj prevladuje pri nekaterih državah, ki jih je razvoj degradiral na položaj drugorazrednih sil. Te dežele očitno pozabljajo, da ni sila, niti atomska, tista, ki dela neko državo veliko. Takšno pojmovanje je zastarelo in preživelo. V današnjem svetu, ko je uporaba sile prepovedana z vrsto mednarodnih določb in sistemom ZN, ko se vsakemu nasilju postavlja po robu enotno prepričanje svetovne javnosti, (to dokazujejo razni primeri od Koreje do Suez), tudi moč oprta na silo ne more priti do veljave. Za svet je važnejše, kdo si bolj iskreno in vneto prizadeva, da bi ohranil mir v svetu in pomagal k rešitvi zapletenih mednarodnih problemov. Po teh naporih in po konkretnih miroljubnih dejanjih

se danes meri »veličina« neke države in njene politike.

Toda pustimo ob strani takšna modrovanja. Prizadevanja treh evropskih držav, da bi imela lastno bombo, prinaša tudi druge nezaželene posledice. Atomska os Rim — Bonn — Pariz, kot nekateri že pravijo temu »tiheemu« sporazumu, nikakor ni v skladu z najnovejšim razvojem mednarodnih dogodkov. Svetovna javnost upira oči v sporazum o razorožitvi ali vsaj o prenehanju poskusnih jedrskih eksplozij. SZ se je že enostransko odrekla škodljivim atomskim poskusom, Eisenhower predlaga prepoved proizvodnje jedrskega materiala, čedalje več govorijo o neatomskem področju sredi Evrope — skratka, tik pred sestankom na najvišji ravni se bližamo pomembnemu poskusu, da bi dosegli prvi, toda ne izrecno važni sporazum med Vzhodom in Zahodom. In prav v tem trenutku se tri evropske dežele pripravljajo, da bi se tudi

same polastile atomskega orožja. To lahko prinese samo nove zapletitve v že tako zamotan mednarodni položaj! Če se dozda tri atomske sile niso mogle sporazumeti med seboj, koliko bo potem teže, da bi našli rešitev, če bo »atomske sile« še več?

Proizvajanje atomskega orožja na tako občutljivi točki, kot je meja med Vzhodom in Zahodom, pa lahko vnese le še večjo napetost v sedanje mednarodne odnose. Oboroževati Nemčijo, dvakratnega agresorja in dežele na meji z Vzhodom, z atomskim orožjem vsekakor ne more blagodejno vplivati na pomirjenje mednarodnega položaja. Vse to so stvari, ki jih miroljubna svetovna javnost ne more kar tako pogoltniti.

Zato ni nič čudnega, če so brez hrupa, prikrito in v največji tajnosti sklenili ustanoviti »evropsko podružnico kluba atomskega samomorilcev«.

MARTIN TOMAŽIČ

ODKAR JE IZVEDEL, DA NAMERAVAJO OBOROŽITI NEMCE Z ATOMSKIM OROŽJEM, JE DOBIL STRAŠNO DOMOTOŽJE...

v nedeljo smo zabeležili

JESENISKI ŽELEZNIČARJI PRAZNUJEJO

Jesenice, 13. aprila. — Žalnim komemoracijam, ki so bile pred ploščami in spomeniki padlih železničarjev — partizanov in talcev, so sledile v petek in včeraj manjše športne prireditve. Danes pa je bil na peronu jeseniške železniške postaje v počastitev praznika železničarjev promena koncert godbe na pihala Svobode Jesenice, ki mu je sledila v domu Partizana osrednja proslava. Razen govora o pomenu praznovanja Dneva železničarjev so na proslavi sodelovali tudi odseki jeseniške Svobode in železničarji sami. Na dan železničarjev bodo jeseniški železničarji prisostvovali tudi odkritju spomenika v Ljubljani.

GOSTOVALI BODO NA AVTOSTRADI

Jesenice, 13. aprila. — Sinoči je bil članski sestanek Mestnega gledališča Jesenice. Na sestanku so bili člani kolektiva seznanjeni z doseženimi uspehi v

tekoči gledališki sezoni. Razen sklepov o bodočem delovanju gledališča so člani kolektiva z navdušenjem sprejeli tudi predlog, da bi v maju gostovali na avtocesti Bratstva in enotnosti. Razen tega je bil sprejet tudi predlog o preimenovanju Mestnega gledališča v Čufarjevo gledališče. Sprejet pa je bil tudi sklep, da se vsi člani gledališča, ki še niso včlanjeni v eni izmed Svobod ali pravstvenemu društvu, včlanijo v katerokoli prosvetno društvo. Izvoljen je bil tudi 3-članski gledališki svet.

P. U.

S SLIKARSKE RAZSTAVE V KRANJU

Kranj, 13. aprila. — Danes je bila v Mestnem muzeju v Kranju otvoritev razstave akademskega slikarja Danila Fuggerja. Razstavljavec pripada mlajši generaciji slovenskih likovnikov in goji predvsem portret, rad pa sega tudi po pokrajinskih motivih. Pri svojem ustvarjanju se poslužuje olja, del svojih stremiljenj pa posveča tudi grafiki. To

pot razstavlja predvsem linorez, lesorez, litografijo in suho iglo. Likovne studije na Akademiji upodabljajočih umetnosti v Ljubljani je Fugger končal 1954. leta, potem pa je stopil v slikarsko specialko prof. Gajmira Kosa. Njegovi profesorji — slikarji in grafiki so bili: Gabrijel Stupica, France Mihelič, Božidar Jakac, Riko Debenjak, Marij Pregelj in Slavko Pengov.

Fugger je kot diplomant Akademije prejel denarno nagrado za delo »Dekliški portret«. Samostojno je prvič razstavljal 1956. leta v rojstnih Domžalah, sedaj pa se predstavlja v drugo.

Razstavljavec se je seznanil tudi z restavriranjem fresk, in sicer je sodeloval pri velikih obnovitvenih delih Sofijine cerkve v Ohridu. Sodeluje pa tudi kot sodrtnik nekaterih pionirskih in drugih listov.

Glede iskanja samosvojega umetnostnega izraza pa lahko trdimo, da je razstavljavec še v fazi vretja in vnetega iskanja. Zelo zanimivo pa je eno njegovih zadnjih del, in sicer portret »Fant z ruto«. — Razstava bo odprta do 25. aprila. — S.

DELO ORKESTRA JESENISKEGA GLEDALIŠČA BODO POŽIVILI

Jesenice, 13. aprila. — Danes je bil tu ožji sestanek članov jeseniškega orkestra. Ugotovili so nujnost reorganizacije dosedanjega simfoničnega orkestra v salonski orkester in mladinski zabavni orkester. O predlogu bodo obveščeni člani orkestra na prihodnjem širšem sestanku. Od reorganizacije si obetajo večjo uporabnost, pa tudi večje uspehe.

V NAKLEM BODO UREDILI MLEČNO RESTAVRACIJO

Naklo, 13. aprila. — Včeraj zvečer je imela tukajšnja organizacija Rdečega križa svoj redni letni občni zbor. Iz poročil upravnega odbora je bilo razvidno, da je bilo njihovo delo v preteklem letu zelo plodno. Stevilo članstva se je povečalo kar za 200 %, priredili so tudi 3-mesečni zdravstveno-prosvetni tečaj, ki ga obiskuje 35 žena in deklet. Tudi na področju splošnega zdravstva so zabeležili lepe uspehe. Sklenili so urediti tudi mlečno restavracijo. Primeren lokal jim je odstopila KZ v združnem domu. Skupno s KZ bodo uredili tudi javno kopališče. — an

naša kronika

ZADNJE PRIPOMBE VOLIVCEV

k letošnjemu družbenemu planu v občini Kranj

V soboto, 12. aprila so bili v občini Kranj zadnji zbori volivcev, na katerih so pretresali letošnji družbeni plan in proračun. Skupno je bilo 40 zborov, ki so se začeli že 7. aprila. Volivci so tehtno pregledali vse izdatke in dela, ki so predvidena v tem letu. Na zborih po vaseh in okolici so mnogo razpravljali predvsem o elektrifikaciji, pa tudi o raznih drugih potrebah. K predloženemu osnutku plana in proračuna so volivci dali še nekaj zadnjih pomembnih pripomb in predlogov, ki jih bo občinski ljudski odbor skušal upoštevati in uresničiti. — K. M.

BRIGADA STANETA ŽAGARJA DRUGIČ UDARNA

Zaradi pomembnih delovnih uspehov pri gradnji ceste Bratstva in Enotnosti je bila brigada Staneta Žagarja pred kratkim proglašena za udarno. Ta uspeh pa požrtvovalnih mladincev ni uspal. V tekmovalju med brigadami od 1. do 10. aprila, so si mladinci priborili še eno odlikovanje. Brigada je bila to pot v drugo proglašena za udarno.

V TRŽIŠKI OBČINI 440.000 DIN NARODNEGA DOHODKA NA PREBIVALCA

Konec lanskega leta je imela občina Tržič 10.913 prebivalcev. Po družbenem planu občine za letošnje leto je predvideno, da bodo dosegli 10 milijard 20.035.000 din družbenega proizvoda ali 918.174 din na prebivalca. Na narodni dohodek bo odpadlo 4.803.962.000 din ali 440.000 na prebivalca. Glede višine narodnega dohodka na prebivalca je Tržič med prvimi v okraju. — k.

NA BLEDU BODO ZGRADILI NOVO KAVARNO

Gostinska podjetja kranjskega okraja so v minulem letu izkoristila le okrog 23 milijonov, od odobrenih 65 milijonov investicijskih sredstev iz skladov občin in OLO za modernizacijo obratov. Težave so nastopile predvsem zaradi pomanjkanja načrtov in sezonskega značaja dela v gostinskih obratih. Računajo, da bodo preostala sredstva izkoristili to pomlad za investicije v hotelu Zlatorog v Bohinju, Jelovico na Bledu in hotelu Korotan na Jesenicah. Investicijska banka LRS pa je odobrila hotelu Jelovica na Bledu kredit v višini 48.450.000 za gradnjo novih kavarniških prostorov. — k.

TEČAJ ZA KRAJEVNE VODIČE V SKOFJI LOKI

V Skofji Loki se že dlje časa kaže potreba po krajevnih vodičih, ki bi tujcem razkazovali lepote in zgodovinske znamenitosti mesta. Zato je tukajšnje Turistično društvo sklenilo od 15. do 22. aprila prirediti tečaj, na katerem bi se usposobili turistični vodiči.

Na programu predavanj je geografsko-geološki oris in klimatske razmere (predavatelj prof. France Planina), o zgodovinskem razvoju loškega ozemlja bo govoril dr. Pavel Blaznik, o umetnostno-zgodovinskih spomenikih pa ravnatelj škofjeloškega muzeja Andrej Pavlovec. Predavanja, ki bodo v fizikalni sobi gimnazije, bodo povezane z ekskurzijami po mestu in okolici. Tečaja se lahko poleg vodičev udeležijo vsi, ki se zanimajo za znamenitosti loškega ozemlja. — J. K.

NESREČE

S KAMIONOM V PREPAD

Ko se je v petek, 11. t.m. šofer Jože Jerebič vračal s kamionom »Preskrbe« iz Jendola proti Tržiču, je blizu Doline nenadoma zdrknil s ceste in se prevrnil 3 metre globoko k reki Bistrici. V kabini tovornjaka sta bila tudi dva sopotnika. Enega od njiju kot tudi šoferja so morali prepeljati zaradi poškodb v bolnišnico. Tudi materialna škoda na tovornjaku ni majhna, ocenili so jo na 150.000 dinarjev.

Vzrok nesreče, kot so ugotovili, je baje bila tudi nezadostna prisebnost šoferja, ki je bil delno vinjen. — K. M.

MALA ANKETA • MALA ANKETA • MALA ANKETA

o kooperaciji na vasi

Pred dnevi smo anketirali 19 predsednikov upravnih odborov kmetijskih zadrug na Gorenjskem, da bi nam povedali, kaj menijo o kooperaciji na vasi, kako bi se kooperacije lahko izvedla konkretno pri njih in kaj so v tej smeri do to že storili.

Predsednik UO Kmetijske zadruge Gorje pri Bledu Janez Kocjančič pravi takole: »Po mojem mnenju je vsake vrste kooperacija koristna za proizvajalca, medtem ko bi zadruga imela koristi le pri sodelovanju v neposredni proizvodnji, kjer bi bila soudeležena pri razdelitvi doseženih dohodkov. Pri tej obliki kooperacije (med kmetijsko zadrugo in kmeti) pa bi imeli koristi posebno tisti proizvajalci, ki nimajo zadostnih finančnih sredstev, da bi lahko kupovali proizvodna sredstva. Za to bi poskrbela kmetijska zadruga. — Konkretno bi se pri nas lahko izvedla kooperacija v naslednjih panogah: vzreja plemenske živine, mlečni proizvodi, vzreja bekonov, skupni nasadi sadja in jagodičevja. Vendar bo treba našemu kmetu še dokazati, da je take vrste kooperacija koristna. Pri naši zadrugi lahko do sedaj govorimo le o enostavni obliki kooperacije, n. pr. kreditiranja, nudenje raznih storitev, vzdrževanje skupnih pašnikov. Zadruga ima tudi pogodbo s sadjarji skupnega nasada in jagodičevja, v kateri se zadruga obvezuje za preskrbo škropiv in gnojil, proiz-

vajalci pa za oddajo viškov preko kmetijske zadruge.«

Predsednik UO KZ Poljane, Jože Subić: »Menim, da je s kooperacijo dana možnost kmečkim proizvajalcem, da dosežejo večje in boljše prideleke, to pa predvsem zato, ker jim bo zadruga lahko nudila več strokovne in finančne pomoči. — Doslej smo v kooperaciji s posameznimi kmetovalci sklenili pogodbe za 30 ha ornih površin za pridelovanje semenskega krompirja.«

Na enako vprašanje pa nam je namesto predsednika UO odgovoril upravnik Kmetijske zadruge Ribno pri Bledu, Jakob Arh med drugim takole: »Naša zadruga namerava v tem letu urediti nižinske in višinske pašnike, da bi povečala rejo goveje živine, s tem pridobila več mleka, razen tega pa tudi vzrejo prašičev. Pripravljena imamo investicijska sredstva in les za gradnjo odprtega hleva na Taležu za 60 glav živine.«

Kaj pa kooperacija?

Po nekaterih kmetijskih zdrukah so že začeli s prvimi poizkusi kooperacije. Ti primeri bi lahko dobro služili za vzgled in vzpodbudo ostalim zadrugam, vendar nam predsedniki upravnih odborov na vprašanje niso odgovorili. Po drugi strani pa kaže, da v kmetijskih zdrukah še razmišljajo o kooperaciji na vasi, sicer bi povedali vsaj svoje težave, ki pa jih prav pri tem delu ni malo.

gorenjski obveščevalci

ZDRAVNIŠKA
DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Privatnikom ne objavljamo malih oglasov pred vplačilom. — Cena malih oglasov je: preklic 20 dinarjev, izgubljen 10, ostalo 12 din od besede. Naročniki imajo 20 odstotkov popusta.

Telefonska številka naročniškega in oglašnega oddelka je: Kranj 475.

Uslužbenko, večjo administrativnih in personalnih poslov, sprejemno. Pogoji: dovršena ekonomska srednja šola ali nižja srednja šola z najmanj petletno prakso v ad-

DANES JE MINILO TRIDESET LET, ODKAR JE V NAŠEM PODJETJU ZAPOSLENA FRANCA ERBEŽNIK. OB TEJ OBLETNICI JI DELOVNI KOLEKTIV ČASOPISNEGA PODJETJA »GORENJSKI TISK« KRANJ, ISKRENO ČESTITA.

ministraciji. Komunalno podjetje Škofja Loka. 539

Prodano novo ostreže za hišo, velikost 12 krat 8 m. Prostovoljno gasilsko društvo Sovodnj. 584

Prodajam nivo 5 mernikov posetve. — Marija Gorjanc, Prim-skovo 108. 529

Avto-moto društvo Senčur organizira tečaj za šoferje - amaterje. Prijave sprejema trgovina KZ Senčur do 22. aprila 1958.

S. t. majem odprem elektroinstalatersko delavnico v Trziču, Koro-

ška cesta 22 — se priporoča. Jernej Naglič. 614

Prodajam zazidljivo parcelo v bližini vodovodne stolpe. — Škerlep, Jezerska 17, Kranj. 615

Prodajam zastekleno omaro, primerno za knjige ali perilo — Vida Rugale, Zlato polje bl. 34, Kranj. 616

Prodajam travertino 6 m dolgo in deske. Pangeršica 6, Golnik. 617

Prodajam kozo z mladičem — Sp. Brniki 35, Cerklje. 618

Prodajam 2 kosa oken (nova) 100 krat 120 za rolo, dvojno in kupim mizarstvo napravo za vrtnje (super) — Anton Bohinc, Škofja Loka, Poljanska cesta 43. 619

Kupim novo italijansko žensko kolo, marogasto v sivi ali modri barve. Naslov v ogl. odd. 620

Enosobno stanovanje z obdelavo vrta v Sentiidu pri Ljubljani zamenjam za 2 prostora v Kranju. Ponudbe poslati v oglašni oddelk pod »Pritikline«. 621

Dam hrano in stanovanje fantu, ki bi mi pomagal v prostih urah pri kmečkem delu. Naslov v ogl. oddelku. 622

Mlaščjo upokojenko nujno potrebujem za varstvo enoletnega otroka. Stanovanje in hrana zagotovljena. Ponudbe v ogl. odd. 623

Inštruiram angleščino za nižje gimnazije. Naslov v ogl. odd. 624

Preključem vse nerazne besede, ki sem jih govorila o Olgi Žura, bolničarki — Zura Nada, Kranj, Jenkova 7. 625

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Prodajam motorno kolo BSA — Buffalo 500 cm v dobrem stanju. Ogled možno vsako popoldne in ob nedeljah, Brezje pri Trziču št. 20. 626

Poceni prodamo:

1. Motorno kolo NSU 250 ccm - rabljeno, v voznom stanju.

2. Ročni razmnoževalni stroj.

3. Razmnoževalni kovček na valček.

4. Dva pisalna stroja z dolgim valjem.

Ogled od 14. 4. 1958 dalje vsak dan od 7. do 14. ure na Okrajni zadrugi zvezi v Kranju.

KINO

»STORŽIČ«, KRANJ, 14., 15. in 16. aprila angleški barvni film »SMRT NA CESTI«, 17. in 18. aprila premiera ameriškega barv. filma »ZGODBA O JOLSONU«.

Predstave ob 16., 18. in 20. uri.

»TRIGLAV«, PRIMSKOVO, 15. apr. ob 20. uri ameriški barvni film »UJETNIK DVORCA ZENDE«.

»SVOBODA«, STRAŽIŠČE: 16. apr. ob 20. uri ameriški barvni film »UJETNIK DVORCA ZENDE«.

RADOVLJICA: 15. in 16. aprila ameriški kriminalni barvni film »PROPADLI ANGEL«. Predstava v torek ob 20. uri, v sredo ob 17.30 in 20. uri.

»BLED: 15. in 17. aprila italijanski film »TISTI IZ SANJE«, predstava v torek in četrtek ob 20. uri, v sredo ob 17. in 20. uri.

GLEDALIŠČE

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE
KRANJ

V ponedeljek, 14. aprila ob 20. uri — Kozina: Ekvokacij 3. dejanje. Puccini: La Boheme 3. in 4. dejanje. Čajkovsky: Evgenij Ognjgin 3. slika. Gostovanje Operne šole iz Ljubljane. — Izven.

Torek, 15. aprila ob 20. uri F. Goodrich — A. Hackett: »DNEVNIK ANE FRANK« (V počastitev spomina padlim žrtvam v drugi svetovni vojni). Gostuje DPD Svoboda iz Strazišča. — Izven.

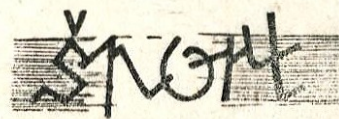
Četrtek, 17. aprila ob 20. uri — Radovan Gobec: »PLANINSKA ROŽA« — Opereta v treh dejanjih — Izven.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

V petek smo na kranjskem živilskem trgu zabeležili naslednje cene: ajdova moka 70, koruzna moka 40, koruzni zdrob 40—60, kaša 80, ješprenj 70, krma za kokoši 35 do 40, fižol 50 do 60, šalotka 40 do 50, čebulček 150 do 280, koruza 35 do 40, proso 35, oves 25, krhlji

Prodajam večje število oken in vrat po zelo ugodnih cenah — IBI, Kranj.

Kegljanje

STARCA BO TEŽKO KDO DOHITEL

Kranj, 13. aprila. — Na štiri-steznem kegljišču Triglava se je včeraj začelo republiško prvenstvo posameznikov v kegljanju, ki se ga je udeležilo 70 tekmovalcev. Prvi in drugi dan je nastopilo 25 tekmovalcev, med katerimi je bil najboljši Kranjčan Rajko Starc, ki se je v obeh nastopih močno približal znamki 900 kegljev in bo verjetno ob končni razvrstitvi ostal zelo visoko, če ne bo celo prvi.

Rezultati: Starc 1790; Tučič, Lokomotiva 1700; Kobal, Brnik 1694; Pečnik, Ruše 1667; Mrzlak, Gorjanci 1657.

Tekmovanje se bo nadaljevalo v sredo in četrtek, zaključili pa ga bodo prihodnje nedelje. Prvih 30 tekmovalcev s tega prvenstva se bo udeležilo državnega prvenstva.

Košarka

TRIGLAV : MEDVODE
96:72 (46:34)

Kranj, 13. aprila. — Danes je bila na igrišču Triglava ob Golniški cesti prijateljska košarkarska tekma med Medvodami in Triglavom. Triglav je s to tekmo zaključil svoje priprave pred prvenstvom, ki se začne prihodnje nedelje. V moštvi je nastopilo precej mladih igralcev, ki bodo v tej sezoni predstavljali jedro moštva. Prvi polčas se je začel z enakopravno

60 din liter; semenski krompir kiffar 40 do 50, rdeče korenje 50 do 60, navadno korenje 20, čebula 50 do 60, kisa repa 25 do 28, kisa zelje 35 do 40, pesa 45, redkev 30, jabolka 100 din kg; česen 5 do 8 din kom., por 5—10 din, motovilec, radič in regrat 20 do 25 din, špinata 25 din merica, kolerabe 10 do 30 din kom., hren 5 do 15 din kom., šopek peteršilja 10 din, kokoši 500 do 600 din kom., skuta 90, surovo maslo 480 do 520, mleko 30, smetana 200 din liter, jajca 14 do 18 din kom.

V SKOFJI LOKI

Na tukajšnjem živilskem trgu smo v soboto zabeležili naslednje cene: motovilec 20—25 din merica, radič 25 din merica, regrat 20 din merica, pesa 30 din kg, krompir 10 din kg, čebula 60 din kg, jajca komad 16 din, špinata merica 20 din, korenček kg 40 din, česen 10 din komad, kisa repa merica 20 din, kisa zelje merica 20 din, jabolka kg 100 din, kaša 70 din liter, fižol 70 din liter, smetana, zajemalka 15 din, čebulček 300 din kg, por 10—20 din. — Trg je bil zlasti dobro založen z regratom in motovilec, pa tudi s semenjem. Kljub izredno slabemu vremenu je bil promet zelo živahen. Tržišče se je preselilo na Spodnji trg.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NA JESENICAH

Rodile so: Marija Novak, gospodinja — deklico; Anica Furar, delavka — dečka; Marija Anderle, delavka — dečka; Marija Rozmanič, gospodinja — dečka; Bernardina Noč, tov. delavka — deklico; Jolanda Vugo, natakarica — dečka; Marija Zamar, gospodinja — 2 deklici; Rozalija Pogačar, gospodinja — dečka; Olga Zaberl, gospodinja — dečka; Pavla Kušar, gospodinja — dečka; Jožefa Golob, gospodinja — dečka; Ljudmila Pristov, predmetna učiteljica — deklico; Doroteja Anderle, uslužbenka — deklico; Kos Felicit, gospodinja — deklico; Marija Mencinger, gospodinja — dečka; Ivanka Justin, šivilja — deklico; Angela Jerebic, gospodinja — deklico; Zofija Logar, gospodinja — dečka; Angela Ravnik, trg. poslovođkinja — deklico.

Poročili so se: Bogomir Jereb, tov. delavec in Justina Zgonec, delavka; Nijaz Duratovič, tov. delavec in Selima Bešič, gospodinja.

Umrlji so: Pavla Stare roj. Tarmar, gospodinja; Terezija Gorjup roj. Bizjak, gospodinja; Janez Sobrl, osebni upokojenec; Lucija Šmid roj. Kavčič, gospodinja.

V TRZICU

Rojeni: Franci Aljančič in Marija Meglič.

Poročila sta se: Franc Janec, mizar in Marija Žerjav, tkalka.

Umrlji so: Antonija Godnov, invalidska upokojenka, Katarina Stegnar roj. Žepič, posestnica in Janez Kristanc, preužitkar.

igro, vendar so domači kmalu prevzeli pobudo in ves čas zanesljivo vodili. Tudi v drugem polčasu se položaj ni spremenil in so Kranjčani vodstvo še povečali.

Najboljši pri domačih je bil Petrič Drago, pri gostih pa Bohinc.

Nogomet

TRIGLAV : JESENICE 2:0 (1:0)

Kranj, 13. aprila. — Današnja prvenstvena tekma ljubljansko-primor, lige med Triglavom in Jesenicami ni zadovoljila okrog 500 gledalcev, ki so se zbrali na igrišču. Že razmočen teren ni obetal nič dobrega. Prvi polčas je bil zelo nezanimiv, saj niso niti eni niti drugi prikazali nogometa, ki bi bil vreden moštva pri vrhu lestvice. Prvi gol je za Kranjčane dosegel Martinovič z glavo v 30. minuti prvega polčasa. Tudi ta gol ni razgibal igre.

V začetku drugega polčasa so Jesenice zaigrali nekoliko ofenzivneje, toda Kranjčani so po Mihečiču v 81. minuti dosegli še en gol.

Pri Kranjčanih sta bila najboljša brata Brezarja, zelo slaba pa sta bila Česen in Bajželj, pri gostih pa je bil med najboljšimi Brun.

Mali rokomet

ODRED - LJUBLJANA :
MLADOST - KRANJ 3:1 (2:0)

Kranj, 13. aprila. — Danes dopoldne so igralke kranjske Mladosti izgubile prvenstveno tekmo v malem rokometu proti Odredu iz Ljubljane z rezultatom 3:1 (2:0). Za Mladost je bila uspešna Marija Kolman.

Z.

NA GOLNIKU ZMAGALA

»SAVA«

Golnik, 13. aprila. — V prvenstveni rokometni tekmi gorenjske podzveze je danes premagala ekipa »Save« iz Kranja moštvo Golnika. Domačini so igrali dokaj surovo, za kar je kriv tudi sodnik, ki je bil premalo odločen. Gostje so zaslužen zmagali z visokim rezultatom 13:3 (6:1), najboljša med njimi pa sta bila Barunovič, ki je dosegel 4 gole, in vratar Mažar.

Aco

Šah

PRED DNEVI JE BILO v sindikalni dvorani pri Jelenju na Jesenicah moštveno šahovsko prvenstvo Železarne. Za brzoturnir se je prijavilo 14 ekip s 70 šahisti. Moštva so bila razdeljena v štiri skupine. Rezultati predtekmovalja: A skupina: glavna pisarna 13, Miš II, 12, OTK II, 5, transportni oddelk 0 točk; B skupina: energijski oddelk 7, gradbeni oddelk in Javornik III, po 4 točke; C skupina: OTK I, in livarna 9, elektrodela 8,5, mehanična delavnica 3,5 točke; D skupina: Miš I, 7, jeklar 5 in željarna 3 točke.

V finalnih srečanjih je osvojila naslov moštvenega prvaka Železarne Jesenice za leto 1958 ekipa glavne pisarne v postavi Kočvar, Strumbl, Z. Zupan, I. Zupan in Slanin pred Miš I, energijskim oddelkom, OTK I, itd.

V ČETRTEK JE BIL V Klubu ŠD

Kranj izbirni brzopotezni turnir za republiško brzopotezno prvenstvo, ki je bilo včeraj v Ljubljani. Turnirja, ki je bil dvokrožen, se je udeležilo šest prvokategorikov, ki so po dokaj zanimivih srečanjih dosegli naslednje število točk: Roblek 7,5, Misjak in Fajon 6, Kavčič 4,5, Bukovac in Čopič po 3. Prvi trije so se pasirali za republiško prvenstvo.

FaBo

Zadnji športni rezultati

XXIV. KOLO ZVEZNE NOGOMETNE LIGE:

SPLIT : VELEŽ 2:0

CRVENA ZVEZDA : HAJDUK 1:0

SPARTAK : BEOGRAD 5:0

ZAGREB : BUDUČNOST 5:0

ŽELJEZNIČAR : DINAMO 1:1

RADNIČKI : VOJVODINA 2:1

VARDAR : PARTIZAN 1:0

I. CONSKA NOGOMETNA LIGA:

ODRED : BRANIK 0:1

RIJEKA : METALAC 2:0

ELEKTROSTROJ : SEGESTA 1:1

VARTEKS : ORJENT 2:0

ŠIBENIK : ULJAN

„Žvižgajoči“ lonec Artuković - zločinec, ki je likvidiral 80 odstotkov Židov

Med zadnje tehnične novosti s področja električnih gospodinjstev pripomočkov šteje tudi posoda za kuhanje čaja, opremljena z električnim potapljalnim grelcem. Posebnost takega lonca je, da električni grelec lahko snamemo in pa, da le-ta, kadar voda v loncu zavre, opozori gospodinjko z glasnim, žvižgajočim piskanjem. Brez potapljalnega grelca lahko »žvižgajoči« lonec uporabljamo kot vsako običajno kuhinjsko posodo.

»Z odločnim in zdravim prijemom je rešeno židovsko vprašanje,« je ugotovil februarja 1942. leta v enem svojih govorov Andrija Artuković, tedanji notranji minister in šef varnosti »Nezavisne države Hrvatske«. Šestnajst let pozneje, v trenutku, ko po sedemletnem sporu okrog formalnih vprašanj, pred Okrajnim sodiščem v Los Angelesu ponovno proučuje bistvo jugoslovanske zahteve za izročitev tega vojnega zločince, se skupina starih ljudi še vedno z ogorčenjem in grozo spominja metod, s katerimi je Artuković »rešil« to vprašanje. Blizu 100 teh oseb preživlja poslednja leta svojega življenja v Domu starih Zveze židovskih občin Jugoslavije v Zagrebu, med njimi ni niti ene osebe, ki ne bi šla skozi ustaška in nacistična taborišča in zapore.

V Domu živi 75-letna starka Fanika Švabenič, ki je med Artukovičevim »reševanjem« židovskega problema izgubila nad sto članov svoje družine in svoje bližnje rodbine v Zagrebu, Koprivnici, Bjelovaru itd. Med pobitimi so bili njeni najbližji: vse štiri hčerke, štirje zeti in štirje vnuki. Stari Jahjel Poljokan in njegova žena sta izgubila nad šestdeset članov svoje ožje družine in bližnje rodbine. Rahela je imela tri brate in pet sester. Danes nima nikogar, ker so vse likvidirali Artukovičevi ljudje. Iz cele rodbine se je rešil samo en otrok.

V našem domu — pravi predsednik kuratorija doma Rafael Montiljo, ki je iz-

gubil vse najbližje sorodnike, je večina starcev in stark po rodu iz Hrvatske, Bosne in Hercegovine. V mojem rodnem kraju v Bosni je bila večina židov likvidiranih z okrutnimi Artukovičevimi metodami, ki jih je preživelo le malo. Tisti, ki jim je uspelo pobegniti in tisti, ki so se pridružili borcem proti fašizmu.

V Sarajevu je bilo 1941. leta 11.000 židov; vojno jih je preživelo le 800. Od 14.000 židov v Bosni in Hercegovini pa je ostalo živih le 2000. Blanka Doner pa pri-

poveduje: »V domu imamo trenutno okrog 100 starcev in stark. Skupno vzeto so oni izgubili nad 1500 svojih najdražjih, ožjih družinskih članov ali članov bližje rodbine. Lansko leto je umrla starka Hermína Rosemberg, ki je v zločinu, ki jih je organiziral Artuković izgubila vseh 8 sinov. Nedavno smo pokopali tudi starko Kardoš, na grobnici kamen je vklesanih nad 20 imen žrtv iz njene družine.

»Maja 1941.« pravi dr. Polak, »sem bil preganjan v taborišče. Tedaj so privedli tudi 170 mladincev iz Zagreba. Artukovičevi ustaši so jih polovili s prevaro, češ da jih peljejo na delo na ceste. Ukazali so jim, naj oblečejo najboljše, kar imajo, potem pa so jim prišli na hrbet temne znake, ki so jih po posebnem Artukovičevem ukazu morali nositi vsi židje. Mladenci so bili zatem izolirani, oropani do kože, mučeni z lakoto, a potem odvedeni in pobiti do zadnjega na Jadovnom Veliki. Za vse to nosi odgovornost Artuković, ker so bili ti kakor mnogi drugi zločini izvršeni po njegovem ukazu in navodilih.«

Predsednik židovske občine v Zagrebu dr. Lev Singer pravi: »80 % židov na Hrvatskem je bilo pobitih v dobi Artukovičeve vladavine, od aprila 1941 do oktobra 1942. leta. Artuković, ki je sodeloval pri izdajanju zakonov in izdal vse ukaze in navodila za izvedbo teh zločinov, ne samo nad židi in Srbi, temveč tudi nad svojimi sorojaki Hrvati, nosi odgovornost za vse te strahote.«

ZA RAZVEDRILO

DRUŽINSKA IDILA

NAS NARASČAJ

— Očka, ali je pri jedi olikano govoriti?
— Nikakor, sinko. To je naravnost grodo!
— No, potem pa me nikar ne vprašaj, kaj je bilo v šoli danes...

ČUDOVIT PAVILJON

Tuniški paviljon na svetovni razstavi v Bruxellesu bo prav gotovo med najzanimivejšimi tovrstnimi gradnjami na razstavišču. Preseneča nas drzno zamišljena in elegantno speljana zunanja konstrukcija, ki je v resnici nekaj posebnega in spominja na beduinski šotor.

Zanimivosti

DEKLICA IN OREL V NEZAVESTI

Na koščke razbito okensko steklo in ob njem onesveščeno hčerkico je našel Rista Bilhić iz Čipulice v Bosni, ko je prišel v kuhinjo. Poleg deklice, prav tako onesveščen, je ležal povzročitelj nezgode — velik orel.

Kot so ugotovili se je orel spustil z višine na deklico, ki je sedela ob zaprtem oknu, a je omamljen od udarca v steklo ni uspel poškodovati. Otrok se je od straha onesvestil, a si kmalu opomogel, nenavadnega napadalca pa so ujeli.

ENAKO ŠTEVILO RAZVEZ V DVEH LETIH

To, česar ljudje ne bi mogli dojeti, če bi hoteli, je bilo doseženo slučajno — v teku zadnjih dveh let je bilo število razvezanih zakonov v Beogradu popolnoma enako, namreč obakrat 1. 991. To je bilo, z izjemo 1948. leta, v katerem je bilo v Beogradu razvezanih 2027 zakonskih zvez, istočasno tudi največje število razvez v Beogradu.

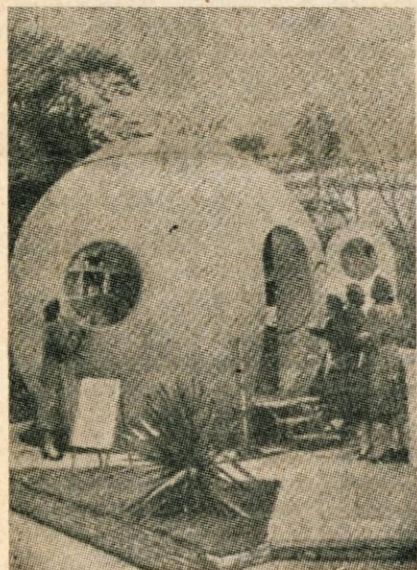
ZENSKA BREZ ROK SI POMAGA Z NOGAMI

45-letna Magica Vlada iz Čehovca na Hrvatskem, se je rodila brez obeh rok. S potrpežljivim vežbanjem se je naučila, da opravi mnoga dela z nogami. Ze zgodaj se je naučila čitati, a izvežbala se je tudi, da piše z desno nogo. Prav tako se hrani brez tuje pomoči, držeč žlico z desno nogo. Magica si večje pomaga z nogami tudi pri šivanju, pletenju in vezenju. Med vaščani in ljudmi iz okoliških vasi so na posebno dobrem glasu rute, ki jih ona sešije in izveze. To so primerki ročnega dela, za katere nihče nepoučen ne bi domneval, da niso delo rok, marveč nog.

RAKETA IZ PLASTIČNE SNOVI

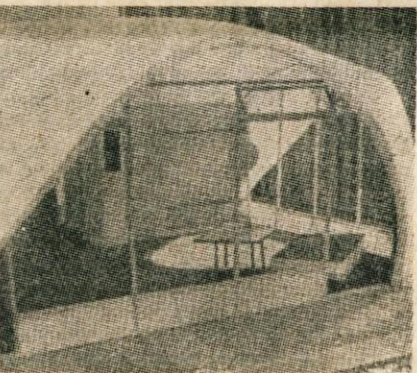
Takšno raketo je izstrelila skupina znanstvenikov tokijske univerze. Dosegla je višino 2100 m in največjo hitrost okoli 1000 metrov v sekundi, kar je precej, če upoštevamo, da je bila raketa težka 35 kg in dolga 2,75 m. Raketa je bila v celoti iz plastične snovi, razen repnih površin, ker plastično tvorivo ne bi zdržalo visokih temperatur izpušnih plinov. S takšnimi raketami menijo Japonci raziskovati visoko atmosfero, izstreljevali pa naj bi jih s posebnih platform v velikih višinah, kamor jih bodo dvignili z baloni.

„Idealni dom“

»Kroglasta hiša«, narejena po zamisli nekega nemškega konstruktorja. Razstavili so jo na britanski razstavi »Idealni

dom«. Približno velikost takšne hiše razberete na sliki, če njeno višino in širino primerjate z velikostjo ljudi. Takšne hiše naj bi uporabljali v Belgijskem Kongu.

V Stuttgartu pa so pokazali hišo iz plastične mase. Ze za letošnje poletje pravijo, da bodo nekaj takšnih hiš postavili v nekaterih krajih na Nemškem. Stene plastične hiše so iz penaste gume, debele okoli 4 cm in ojačene z aluminijem.

FRANK OWEN:

EDDIE CHAPMAN PRIPOVEDUJE

Iz obsežne literature, ki govori o drugi svetovni vojni in doživljanju ljudi v njej, smo izbrali spomine Eddija Chapmana, ki je bil pred vojno drzen vlomilec v Londonu, med vojno pa vohun Hitlerjeve obveščevalne službe.

Vendar naš podlistek, kot priznava sam pisec, znani britanski novinar Frank Owen, obsega »samo polovico zgodbe o Eddiju Chapmanu,« ki jo je dovoljeno vsakomur povedati, zaradi pripovedovanja druge polovice pa je bil Eddie kaznovan s 50 in 25 funtsterlingi globe na podlagi ZAKONA O VAROVANJU URADNIH SKRIVNOSTI.

Kdor bo pazljivo bral ta podlistek, bo videl, da Eddie Chapman očitno ni bil samo Hitlerjev agent, že zlasti, če si priključimo v spomin izjavo predstavnika britanskega obrambnega ministrstva, ki je leta 1948 povedal pred sodiščem, da je bil Chapman »eden najpogumnejših mož, kar se jih je bojevalo v minuli vojni«...

PREDGOVOR

O božiču leta 1944 sem se vrnil iz poveljstva admirala Mountbattena za jugovzhodno Azijo, kjer sem bil po opravkih, v Anglijo. Sedel sem v svojem stanovanju v Westminsteru in čakal na telefonsko sporočilo, ali so mi rezervirali mesto v kurirskem letalu, namenjenem v Washington.

Zazvonil je telefon. Slušalko je dvignila moja žena. In mi rekla:

»Neki moški po imenu Eddie.«

Ravnokar sem urejal svoje papirje. Odgovoril sem:

»Mnogo Eddijev poznam, toda trenutno ne želim videti nobenega izmed njih.«

Žena se je vrnila k telefonu in se hip nato spet obrnila k meni. In rekla:

»Pravi, da ga poznaš. Dolžan ti je deset funtov.«

Planil sem k telefonu. Poznal sem enega samega Eddija, ki mi je bil dolžan deset funtov.

S tem pa je bilo takole.

Pred sedmimi leti, za španske državljanske vojne me je prosila neka lepa Rusinja, moja znanka, naj skušam kaj zvedeti o njenem ljubčku, ki se je tam boril. Ravnokar sem se vrnil iz obleganega Madrida in ona je menda mislila, da bom mogel uresničiti njeno prošnjo. A nisem mogel, ker se je njen ljubček boril na drugi strani. Bil je bivši avstrijski grof in umrl je od ran, ki jih je skupil v bitki za Teruel.

Kmalu zatem me je ponoči telefonično poklicala in me vsa v solzah prosila, naj jo nemudoma obiščem. Našel sem jo v nočnem klubu nedaleč od Piccadilija. Povedala mi je, da bodo truplo njenega ljubega prepeljali v Pariz in ga tam pokopali. Moraba bi odpotovati tja, da bi ga tako še poslednjič videla. Ali ji lahko posodim denar za vozni listek? Letalo bo vzletelo naslednje jutro.

Bilo je okrog polnoči in bila je sobota. Odgovoril sem: »Dobro, vozni listek stane sedem funtov. Nate desetico.«

»Toda, Frank,« je očitačoče zamrmrala. »Jaz se moram vendar vrniti!«

Popila sva še eno steklenko šampanjca in jaz sem pregovoril Millyja, lastnika »The Bag O'Nailsa«, da mi je zamenjal ček za dvajset funtov, da sem lahko Lidiji dal denar. Kmalu zatem je odšla.

Odtlej je nikoli več nisem videl... Zjutraj je odpotovala z letalom v Pariz. Ne vem, ali je videla svojega mrtvega ljubega — toda teden dni kasneje sem zvedel, da jo spremlja živ ljubček. Ime mu je bilo Eddie Chapman. Kmalu zatem sem napisal v »Daily Expressu«, časniku v katerem sem tedaj delal, zelo oster članek. Naslov se je glasil: »Denarja ne posojam«.

Tako sem si zapomnil, kdo je Eddie. Večkrat sem ga srečal v West Endu, v enem ali drugem izmed tistih zdaj malone legendarnih nočnih lokalov z zvanečimi imeni — »Frisco's« ali »Smoky Joe's« ali »The Nest« ali »The Bag O'Nails« — ali kar v vseh zapovrstjo, vedel sem, s čim se ukvarja; vlamljal je v blagajne. Moj znanec iz Scotland Yarda, ki je prav tako kdaj pa kdaj zvrnil kako čašico z Eddijem, mi je zatrjeval, da je Eddie eden izmed najboljših mojstrov v svoji obrti. Ta sijajni policaj in njegov kolega iz leteče čete sta čakala samo na ugodno priliko, da bi dragemu Eddiju naprtila sedem let ječe.

Zgrabil sem telefonsko slušalko.

»Eddie! Kje si?«

»V krčmi nasproti vašega stanovanja, le malo bolj desno. Pridite k meni.«

»Ne gani se! Vsak hip bom prišel.«

V »The Westminster Armsu« sem ga vprašal:

»Od kod si se pa ti vzel?«

»Iz Berlina. Ali želite ček ali desetico?«

Privlekel je na dan debel šop bankovcev. Rekel bi, da je bilo več sto funtov.

»Čuj, Eddie, ne bi smel tako lahkomišelnost nositi s seboj toliko denarja. Vloži ga v banko, fant!«

»V banko?« je vzkliknil Eddie. »To bi bil pa ravno pravi kraj! Kaj hitro bi mi ga kdo sunil!«

Zatem pa resno: »Šalo na stran, res me skrbi, kako bi ta denar v resnici lahko spravil na varno.«

Vprašal sem ga: »Koliko si dobil?«

»Okrog osem tisoč funtov.«

»Od koga?«

»Od Hitlerja!«

Zakrohotal sem se. Eddie je pripomnil: »Res, če ti pravim.«

Začel mi je pripovedovati svoje doživljanje. Rekel sem mu: »Popij še tole! Pojdiva v moje stanovanje in tam boš pripovedoval dalje. Toda zdaj bom desetico vzel!«